

MEDEDELING NR. D.159.

Betreft :

- **Statistiek van de rechtstreekse levensverzekeringsactiviteit in België en in het buitenland;**
- **Statistiek van de in herverzekering aangenomen zaken "leven";**
- **Statistiek "Eurostat".**

I. Inleiding.

Ingevolge de invoering van het principe van de controle door de lidstaat van herkomst is de noodzaak gerezen om een tabel betreffende de rechtstreekse verzekeringsverrichtingen in het buitenland te creëren. Tevens worden de bestaande tabellen over de rechtstreekse verzekeringsactiviteit in België hervormd om een overzichtelijker geheel en een overeenstemming met de tabellen inzake de verzekeringsactiviteit in het buitenland te bekomen.

Na de invoering van deze statistieken zal er geen afzonderlijke technische exploitatierekening meer worden gevraagd.

Anderzijds is het nodig om in de hierna vermelde specifieke situaties aan Belgische verzekeringsondernemingen en aan in België gevestigde verzekeringsondernemingen van derde landen die naast rechtstreekse verzekeringsverrichtingen ook aan aangenomen herverzekering "leven" doen, een statistiek betreffende hun herverzekeringsactiviteit "leven" te kunnen opvragen.

De gegevens in alle tabellen worden weergegeven in BEF. De gegevens in vreemde munt worden daarvoor aan dezelfde wisselkoersen omgerekend als deze die in de gedetailleerde technische rekening "leven" worden gebruikt.

Tenslotte dient in een bijkomende statistiek voorzien te worden om het hoofd te kunnen bieden aan de vraag naar informatie uitgaande van "Eurostat".

De ondernemingen worden verzocht hun interne organisatie en hun informaticasysteem aan te passen om de gegevens betreffende de boekjaren 1998 en volgende te kunnen verschaffen volgens het hierna beschreven model.

Tenzij anders vermeld, zullen deze statistieken dan in het automatische rapporteringssysteem worden geïntegreerd.

De statistieken "leven" voor het boekjaar 1997 blijven ongewijzigd. Evenwel moeten de gegevens voor het boekjaar 1997 over de verrichtingen betreffende het wettelijk pensioen van bezoldigde werknemers "buitenwettelijke voordelen" (K.B. van 14 mei 1969 betreffende de toekenning van buitenwettelijke voordelen aan de werknemers, bedoeld bij K.B. nr. 50 van 24 oktober 1967 betreffende het rust- en overlevingspensioen van bezoldigde werknemers) voor de betrokken ondernemingen ons *daarenboven afzonderlijk op papier* worden medegedeeld.

Tevens herinneren wij de ondernemingen eraan dat in de (huidige en toekomstige) tabellen met betrekking tot de rendabiliteit de bijkomende gegevens in verband met de gerealiseerde meer- en minwaarden (voor de met beleggingsfondsen verbonden levensverzekeringen) moeten worden ingevuld.

II. De tabellen betreffende de rendabiliteit (bijlage I).

Deze tabellen moeten samen met de jaarrekening van hetzelfde boekjaar op de Controledienst toekomen.

1. De tabel betreffende de rechtstreekse levensverzekeringsverrichtingen in België

In deze tabel worden de vroegere tabellen A1, A2 en A3 samengevoegd.

A. De kolommen

Voor de kolommen van deze tabel is geopteerd om een volledige splitsing per tak door te voeren. Ze zien er als volgt uit :

- voor tak 21 :
  - ★ voor de individuele verzekeringen (uitgezonderd verrichtingen bedoeld door het K.B. van 14 mei 1969) :
    - ✱ hoofdverzekering (1)
    - ✱ aanvullende verzekering (2)
    - ✱ totaal (1+2)
  - ★ voor de groepsverzekeringen (uitgezonderd verrichtingen bedoeld door het K.B. van 14 mei 1969) :
    - ✱ hoofdverzekering (3)
    - ✱ aanvullende verzekering (4)
    - ✱ totaal (3+4)
  - ★ de verrichtingen betreffende het wettelijk pensioen van bezoldigde werknemers "buitenwettelijke voordelen" (K.B. van 14 mei 1969) :
    - ✱ individuele levensverzekering (5)
    - ✱ groepsverzekering (6)
    - ✱ totaal (5+6)
  - ★ Totaal tak 21 (1+2+3+4+5+6)
- tak 22 (7)

- voor tak 23 :
  - ★ voor de individuele levensverzekeringen :
    - ⊗ hoofdverzekering (8)
    - ⊗ aanvullende verzekering (9)
    - ⊗ totaal (8+9)
  - ★ voor de groepsverzekeringen :
    - ⊗ hoofdverzekering (10)
    - ⊗ aanvullende verzekering (11)
    - ⊗ totaal (10+11)
  - ★ Totaal tak 23 (8+9+10+11)
- tak 24 (12)
- tak 25 (13)
- tak 26 (14)
- tak 27 (15)
- tak 28 (16)
- tak 29 (17)
- Algemeen totaal ($T=1+2+3+\dots+16+17$)

B. De rubrieken

De basisrubrieken (tot en met Saldo S5) van de vroegere tabellen A1 (takken 21, 22, 24, 26, 28 en 29), A2 (takken 23 en 25) en A3 (tak27) blijven behouden.

Merk op dat het reservefonds en het omslagfonds bedoeld bij artikel 21 van het K.B. van 14 mei 1969 respectievelijk in de rubrieken "3.3. Andere technische voorzieningen" en "5.2. Voorziening voor winstdeling en restorno's" worden opgenomen.

Om een eventuele overgang van bedragen van het omslagfonds naar het reservefonds voor deze verrichtingen te kunnen vaststellen, wordt de rubriek "5.2.Z.2. Overige" als volgt opgesplitst :

- 5.2.Z.2. *Overige (5.2.Z.2.b. – 5.2.Z.2.a.)*
  - 5.2.Z.2.a. *Heffing ten gunste van het reservefonds*
  - 5.2.Z.2.b. *Overige*

Het verschil tussen de rubrieken 5.2.A en 5.2.Z.2.b. geeft het bedrag aan dat als winstdeling werd toegekend in dit stelsel.

De supplementaire rubriek betreffende de wijziging van de zillmeringswaarde wordt vervangen door de volgende basisrubrieken :

- XII. *Wijziging van de zillmeringswaarde (12Z-12A)*
    - 12. *Zillmeringswaarde*
      - 12.A. *Begin Boekjaar*
      - 12.Z. *Einde Boekjaar*
- S6 NETTO TECHNISCH-FINANCIËEL SALDO met Zillmering (S5+XII)

2. De tabellen betreffende de rechtstreekse levensverzekeringsverrichtingen in het buitenland.

A. De kolommen.

De kolommen zijn dezelfde als deze van de tabel voor de rechtstreekse levensverzekeringsactiviteit in België, maar waarbij er geen uitsplitsing van de takken 21 en 23 (dus één kolom per tak) is.

B. De rubrieken.

De rubrieken zijn dezelfde als deze van de tabel voor de rechtstreekse levensverzekeringsactiviteit in België met uitzondering van de rubrieken 5.2.Z.2.a. en 5.2.Z.2.b. .

C. Het aantal tabellen.

1. Basistabellen.

Per land van de Europese Economische Ruimte waarin de onderneming risico's dekt, dient ze deze statistieken in te vullen, enerzijds voor haar activiteiten in dat land via een in datzelfde land gevestigd bijkantoor en anderzijds voor haar activiteiten in vrije dienstverrichting in dat land, zowel deze vanuit haar maatschappelijke zetel als deze vanuit een in een ander land gevestigd bijkantoor.

Daarnaast dient de onderneming deze statistieken in te vullen voor haar activiteiten in alle landen buiten de Europese Economische Ruimte tezamen.

2. Specifieke tabellen.

Bijkomend aan de eerder vermelde statistieken kan de Controledienst specifieke statistieken vragen aan de ondernemingen die een relatief belangrijke activiteit in het buitenland uitoefenen. De relatieve belangrijkheid wordt onderneming per onderneming ingeschat aan de hand van verschillende criteria zoals het bedrag van de uitgegeven premies, het niveau van de technische voorzieningen, de aard van de onderschreven risico's ... .

Deze specifieke tabellen kunnen bestaan uit :

- een verdere opsplitsing van de kolommen betreffende de takken 21 en 23;
- een afzonderlijke tabel voor ieder land waarin een onderneming een relatief belangrijke activiteit uitoefent.

Deze tabellen zullen niet in het automatische rapporteringssysteem worden geïntegreerd.

3. De tabel betreffende de aangenomen herverzekeringsverrichtingen "leven".

De basistabellen die voor de rechtstreekse verzekeringsverrichtingen dienen ingevuld te worden, worden niet gevraagd voor de aangenomen herverzekeringsverrichtingen. Niettemin kan de Controledienst aan de ondernemingen die een relatief belangrijke herverzekeringsactiviteit uitoefenen, specifieke tabellen vragen. De relatieve belangrijkheid wordt onderneming per onderneming ingeschat aan de hand van verschillende criteria zoals het bedrag van de uitgegeven premies, het niveau van de technische voorzieningen, de aard van de onderschreven risico's ... .

Deze specifieke tabellen kunnen bestaan uit :

- een verdere opsplitsing tussen proportionele en niet-proportionele herverzekering;
- een afzonderlijke tabel voor ieder land waarin een onderneming een relatief belangrijke activiteit uitoefent.

Deze tabellen zullen derhalve ook niet in het automatische rapporteringssysteem worden geïntegreerd.

III. Aanvullende tabellen betreffende de levensverzekeringsactiviteit (bijlage II).

Deze tabellen moeten ten laatste de *dertigste juni* van het boekjaar dat volgt op dat waarop zij betrekking hebben, bij de Controledienst toekomen.

In de nieuwe statistieken wordt de tabel P over de anciënniteit van de overeenkomsten niet meer opgenomen. De ondernemingen die het deel van de op de activiteiten *leven* betrekking hebbende *toekomstige winsten* in aanmerking nemen voor de samenstelling van de *solvabiliteitsmarge* leggen een door hun aangewezen actuaire ondertekende nota voor aan de Controledienst. In deze nota wordt in detail de berekeningswijze gerechtvaardigd van de factor die overeenstemt met de gemiddelde nog resterende looptijd van de overeenkomsten. Bij deze berekening wordt rekening gehouden met :

- de resterende looptijd van elke overeenkomst;
- de overlijdenskansen van de verzekerden / verzekeringsnemers;
- de kansen dat overeenkomsten voortijdig afgekocht worden;
- het gewicht van de overeenkomsten door middel van de actuele waarde van de toekomstige prestaties.

A. Aanvullende tabellen bij de tabellen over de rendabiliteit.

Deze tabellen vervangen de vroegere tabellen B, C, D en Q1-2.

1. De tabel betreffende de rechtstreekse levensverzekeringsverrichtingen in België. (zie tabel 'collectie A(1)' in de bijlage II)

- a. De kolommen** : dezelfde als de tabel over de rendabiliteit.

b. De rubrieken.

De rubrieken zien er als volgt uit :

Theoretische afkoopwaarde en aanvullende voorzieningen.

1. Theoretische afkoopwaarde (einde boekjaar).
  1. Verbintenissen verzekeraar (incl. financieringsfonds).
  2. Verbintenissen verzekeringnemers (op basis van reductie premies).
2. Aanvullende voorzieningen (reglementair vereiste).

Toeslagen.

Totaal.

1. Inventaristoelagen.
2. Acquisitietoelagen.
  1. van nieuwe contracten of van verhogingen.
  2. gerestorneerd.
3. Inningstoelagen.

Uitkeringen.

1. Uitkeringen en betaalde winstdeling (2.1 + 5.1 uit de tabel rendabiliteit).
  1. Afkopen.
  2. Kapitalen overlijden.
  3. Kapitalen leven.
  4. Rente-uitkeringen.
  5. Premierestorno's.
  6. Bruidsschat.
  7. Geboorte.
  8. Ongevallen.
  9. Ziekte en invaliditeit.
2. Prestaties omgezet in rente.
  1. Leven.
  2. Overlijden.
  3. Bruidsschat.
  4. Geboorte.
  5. Totale en blijvende invaliditeit.
3. Uitkeringen voortvloeiend uit winstdeling. (deel van 2.1 +5.1 uit tabel rendabiliteit)
  1. Afkopen.
  2. Kapitalen overlijden.
  3. Kapitalen leven.
  4. Rente-uitkeringen.
  5. Premierestorno's.
  6. Bruidsschat.
  7. Geboorte.
  8. Ongevallen.
  9. Ziekte en invaliditeit.

Evolutie van de overlijdenskapitalen of de in tak 26 gewaarborgde kapitalen.

1. Toestand begin boekjaar.
2. Positieve variaties. (totaal)
  1. Onderschrijvingen of verhogingen.
  2. Andere positieve variaties.
3. Negatieve variaties. (totaal)
  1. Totale of gedeeltelijke afkopen of reducties.
  2. Voorvallen of op termijn komen.
  3. Andere negatieve variaties.
4. Toestand einde boekjaar.

Evolutie van de renten.

1. Toestand begin boekjaar.
2. Toestand einde boekjaar.

2. De tabellen betreffende de rechtstreekse levensverzekeringsverrichtingen in het buitenland (zie tabel 'collectie A(2)' in de bijlage II)

a. De kolommen : dezelfde als de tabel over de rendabiliteit.

b. De rubrieken :

De rubrieken zijn dezelfde als deze van de tabel voor de rechtstreekse levensverzekeringsactiviteit in België, maar de rubrieken betreffende de uitkeringen zijn weggelaten en de rubrieken betreffende de positieve en negatieve variaties van de overlijdenskapitalen worden niet verder uitgesplitst.

B. De tabel betreffende de productie van premies, het premie-incasso en de voorziening voor verzekering leven voor de rechtstreekse levensverzekeringsactiviteit in België. (zie tabel 'collectie B' in de bijlage II)

1. De kolommen

a. *Productie vastgestelde premies* [Nieuwe zaken (aantallen — bedragen) — Verhogingen].

Hier wordt de nieuwe productie vermeld waarbij de vervallen productie als negatieve productie wordt weergegeven. Onder vervallen productie worden zowel de overeenkomsten zonder gevolg verstaan als de overeenkomsten die gedurende de eerste maanden worden geannuleerd.

De productie wordt opgesplitst in enerzijds de nieuwe onderschrijvingen en anderzijds de verhogingen van de bestaande overeenkomsten, met inbegrip van de indexaanpassingen van de premies.

Het gaat om de premies op jaarbasis, d.w.z. de voorziene jaarlijkse tariefpremies op het einde van het boekjaar met de forfaitaire inningstoelag en met de toeslagen voor fractionering van de premie maar zonder eventuele taksen.

b. *Productie flexibele premies* [Nieuwe zaken (aantallen — bedragen) — Verhogingen].

Hier wordt de nieuwe productie vermeld van de overeenkomsten met flexibele premiebetaling waarvoor een streefbedrag op jaarbasis werd vooropgesteld, en aldus een terugkerend karakter aan de premies wordt gegeven. Bijgevolg worden hier, analoog aan de rubriek productie vastgestelde premies, de premies op jaarbasis vermeld zonder eventuele taks.

De vervallen productie wordt als negatieve productie weergegeven, waarbij onder de vervallen productie zowel de overeenkomsten zonder gevolg als de overeenkomsten die gedurende de eerste maanden worden geannuleerd, dienen te worden verstaan.

Onder de kolom "verhogingen" wordt het volgende verstaan :

- iedere verhoging van het streefbedrag op jaarbasis die kenbaar is gemaakt door de verzekeringsnemer;
- iedere op jaarbasis door de maatschappij vastgestelde overschrijding van het streefbedrag.

c. *Koopsommen.*

Naast de traditionele koopsommen dienen hier ook alle stortingen zonder terugkerend karakter voor overeenkomsten met flexibele premiebetaling te worden vermeld. In tegenstelling tot de vorige kolommen worden hier enkel werkelijk ontvangen sommen vermeld.

d. *Incasso* (periodieke premies — flexibele premies).

In deze kolommen worden de uitgegeven premies tijdens het betrokken boekjaar ingevuld.

e. *Voorziening voor verzekering leven* (bedragen).

Het betreft de voorziening voor verzekering leven op het einde van het boekjaar.

2. De rubrieken

De rubrieken worden van boven naar beneden ingevuld, zodat rubriek t enkel de gegevens met betrekking tot de ganse portefeuille bevat die nog niet in de rubrieken 1,2, ... , t-1 zijn weergegeven. Hierna verstrekken wij enkele toelichtingen voor het invullen van een aantal van die rubrieken.

a. *Bedrijfsleidersverzekeringen*

Hieronder worden enkel klassieke bedrijfsleidersverzekeringen weergegeven waarbij de verzekeringsnemer en de begunstigde het bedrijf zijn en waarbij de verzekerde de bedrijfsleider is. De bedrijfsleidersverzekeringen die deel uitmaken van de groepsverzekering, worden onder de rubriek "groepsverzekeringen" gerangschikt.

b. *Groepsverzekeringen*

Deze rubriek bevat zowel de stortingen volgens individuele als die volgens collectieve kapitalisatie van de takken 21 en 23 alsook de stortingen in het financieringsfonds. Bovendien worden de extra-statutaire persoonlijke overeenkomsten hier ook onder vermeld. Hetzelfde geldt voor de groepsverzekeringen die de

verrichtingen zijn betreffende het wettelijk pensioen van bezoldigde werknemers "buitenwettelijke voordelen" (K.B. van 14 mei 1969).

Nieuwe aangeslotenen bij een bestaande groepsverzekering worden niet als productie van premies beschouwd. Onder nieuwe zaken worden enkel de nieuwe groepen verstaan. Onder verhogingen worden de herwerkingen van bestaande groepen gerangschikt, maar niet de nieuwe aansluitingen.

De backservice-financiering en de stortingen in het financieringsfonds worden vermeld onder de rubriek van de koopsommen.

Indien er evenwel een premie uit het financieringsfonds wordt gestort in individuele kapitalisatie ter betaling van de groepsverzekering, wordt deze premie negatief geboekt onder de rubriek van de koopsommen en positief onder de rubriek van de periodieke premies.

c. Verzekeringen bij hypothecaire leningen

Onder de rubriek van de schuldsaldoverzekeringen worden enkel de premies vermeld waarvan de overeenkomst dient tot waarborg van een hypothecaire lening. Alle overige schuldsaldoverzekeringen ook deze die dienen tot dekking van een niet-hypothecaire lening, worden vermeld onder de rubriek van de zuivere overlijdensverzekeringen.

d. Renteverzekeringen

Hieronder worden de gestorte koopsommen voor renteverzekeringen vermeld. De omvormingen van verzekerde kapitalen naar een rente-uitkering worden hieronder niet weergegeven.

e. Overige verzekeringen

De overige verzekeringen zijn opgesplitst volgens de takken 21, 23 en 26. Het betreft verzekeringen die niet onder de voorgaande rubrieken worden vermeld. Een onderscheid wordt gemaakt tussen verzekeringen tegen koopsom met een (korte) looptijd die niet langer is dan acht jaar (zoals de verzekeringsbons van acht jaar en minder, ...), de tot tak 21 behorende individuele levensverzekeringen die de verrichtingen zijn betreffende het wettelijk pensioen van bezoldigde werknemers "buitenwettelijke voordelen" (K.B. van 14 mei 1969) en de nog resterende verzekeringen.

C. De tabel betreffende de met levensverzekeringen verbonden beleggingsfondsen en de afgezonderde fondsen. (zie tabel 'collectie C' in de bijlage II)

De ondernemingen moeten ter identificatie voor elk beleggingsfonds of afgezonderd fonds een verschillend codenummer opgeven, dat in de daaropvolgende jaren moet behouden blijven. Het mag numeriek of alfanumeriek zijn, zonder spaties en maximaal 15 tekens bevatten.

Het onderscheid tussen een beleggingsfonds en een afgezonderd fonds zal geschieden op basis van de vaststelling dat de rubriek voor het aantal eenheden al dan niet is ingevuld.

D. De tabel betreffende het aantal aangeslotenen en het aantal renteniers bij groepsverzekeringen voor de rechtstreekse levensverzekeringsactiviteit in België. (zie tabel 'collectie D' in de bijlage II)

Actieven met zowel voordelen bij overlijden als bij leven worden in beide rubrieken opgenomen ondanks de dubbeltelling waartoe dit aanleiding zou kunnen geven.

Dubbeltellingen die zouden ontstaan doordat eenzelfde persoon meerdere groepsverzekeringen met voordelen bij leven heeft, dienen evenwel in de mate van het mogelijke te worden vermeden. Hetzelfde geldt voor groepsverzekeringen met voordelen bij overlijden en de renteniers.

De aangeslotenen en de renteniers bij groepsverzekeringen die de verrichtingen zijn betreffende het wettelijk pensioen van bezoldigde werknemers "buitenwettelijke voordelen" (K.B. van 14 mei 1969) dienen eveneens in deze tabel te worden opgenomen.

E. De tabel betreffende de risicokapitalen voor de volledige verzekeringsactiviteit. (zie tabel 'collectie E' in de bijlage II)

Deze tabel dient in de eerste plaats om de voor de berekening van de vereiste solvabiliteitsmarge opgegeven risicokapitalen na te gaan. Ze moet dan ook op de volledige levensverzekeringsactiviteit (directe levensverzekeringen in België en in het buitenland en de herverzekeringsactiviteit) slaan.

F. De tabellen (vroeger S1 en S2) betreffende het aantal verzekerde personen en het aantal overledenen voor de rechtstreekse levensverzekeringsactiviteit in België. (zie tabel 'collectie F' in de bijlage II)

Deze tabellen ondergingen geen wijzigingen maar werden volledigheidshalve toch als bijlage opgenomen.

De ondernemingen dienen bijzondere aandacht te schenken aan de wijze waarop deze tabellen worden ingevuld. Bij het aantal overledenen mogen natuurlijk geen personen worden geteld die op een andere manier (vb. het op de eindvervaldag komen van de verzekering) uit de verzekerde leeftijdscategorie treden dan door overlijden. Anderzijds dient voor het aantal verzekerde personen met de duur van hun verblijf in een bepaalde leeftijdscategorie rekening te worden gehouden.

De ondernemingen worden sterk aanbevolen om hun aangewezen actuaaris te raadplegen bij het opstellen van deze tabellen.

G. De tabel (vroeger T) betreffende de voorvallen in bruidsschat- en geboorteverzekeringen. (zie tabel 'collectie G' in de bijlage II)

Deze tabel onderging geen wijzigingen maar werd volledigheidshalve toch als bijlage opgenomen.

IV. Statistieken Eurostat.

In de derde bijlage worden de door Eurostat gevraagde statistieken opgegeven.

De Voorzitter,
Willy P. Lenaerts.